L. 551/s.

Alegat 108.

Sprawozdanie

Komisyi lustracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego co do zarządu funduszem propinacyjnym.

Komisya lustracyjna mając uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 8 czerwca 1880 sobie przekazane sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie funduszu propinacyjnego, pospiesza przedłożyć Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie w tym przedmiocie, powodowana do tego obawą, iż może się wydarzyć podobny wypadek, jak podczas sesyj poprzednich, że ogólne sprawozdanie komisyi lustracyjnej o czynnościach Wydziału krajowego przy nawale prac Wysokiego Sejmu, a zbyt ograniczonym czasie, nie będzie mogła przyjść pod obrady, a sprawa dotycząca funduszu propinacyjnego nadto jest ważną, aby miała być narażoną na niepodanie jej do wiadomości Wysokiej Izby.

Komisya lustracyjna zbadała szczegółowo czynności Wydziału krajowego w téj sprawie i uznaje że Wydział krajowy spełnił swą powinność z całą sumiennością, zaprowadził odpowiednie księgi rachunkowe, wydał potrzebne instrukcye i dokładał wszelkich starań, by należyty porządek w tym dziale zaprowadzić i utrzymać.

Pomimo jednak tych usiłowań Wydziału krajowego, nie może komisya lustracyjna stwierdzić, że stan funduszu propinacyjnego jest takim, jakim być powinien; albowiem jak się Wysoka Izba przekona ze sprawozdania komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków tego funduszu za rok 1878, zaległości czynne są nazbyt znaczne, nadto przekonała się komisya lastracyjna, badając surowy bilans tego funduszu za rok 1879, iż zaległości te nietylko że się w tym roku nie zmniejszyły, lecz przeciwnie zwiększyły się o kilkadziesiąt tysięcy złotych reńskich, gdy bowiem z końcem roku 1878 wynosiły zaległości w opłatach od szynków . . . . 99.659 złr.
a w grzywnach . . . . 17.311 „
to z końcem roku 1879 wynoszą w opłatach od szynków . . . . 120.278 „
i w grzywnach . . . . 29.551 „

Zauważyć tu jeszcze należy, że cyfra grzywien rzeczywiście uiszczonych w stosunku do powyższych zaległości jest bardzo nieznaczną. Dochód bowiem tej rubryki wynosi w roku 1878 . . . . 929 „
„ 1879 . . . . 3.173 „

Odpowiedzialność za tak niepomyślny stan tego funduszu nie może ciężyć na Wydziale krajowym, gdyż tenże czynił wszystko, co było możebném, by złemu zaradzić, jak świadczy sprawozdanie i jak się o tem przekonała komisya lustracyjna z aktów jej przedłożonych.

Jedynym powodem tak niekorzystnego stanu funduszu propinacyjnego jest to, że opłaty od szynków i inne należytości nie wpływają w terminach ustawą wskazanych i nie bywają dość energicznie ściągane, w skutek czego fundusz przeznaczony na wynagrodzenie za zniesienie prawa propinacyi narażonym jest na znaczne straty nietylko w dochodach, które z odsetków i z kapitalizowania takowych mógłby uzyskać, gdyby opłaty regularnie wpływały; lecz nawet i część opłat ustawą wskazanych straci fundusz propinacyjny, gdyż te tém trudniéj będzie ściągnąć, o ile dłużéj zalegają.

Wyżéj przytoczone okoliczności wskazują jasno, iż zachodzi konieczna potrzeba zaradzenia złemu, przeto komisya lustracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następującą rezolucyę: „Sejm wzywa c. k. Rząd o jak najenergiczniejsze ściąganie wszelkich należytości, ustawą o zniesieniu prawa propinacyi na utworzenie funduszu propinacyjnego, przeznaczonych“.

Zastępca przewodniczącego:

Dydyński m. p.

Sprawozdawca:

Fr. Jasiński m. p.